

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ศักยภาพของชุมชนมั่งในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ :
กรณีศึกษาบ้านน้ำเคะ ตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา

ชื่อผู้เขียน

คารุณี บุญธรรม

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ สุนทรเกษม	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. สมชาย เตียวกุล	กรรมการ
อาจารย์ ดร. สุภาพร นาคบัลลังก์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาศักยภาพของชุมชนมั่งในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตพื้นที่บ้านน้ำเคะ หมู่ที่ 6 ตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา ในมิติทางสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรและวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการศึกษาพบว่าชาวไทยภูเขาเผ่าม้งมีวิถีการดำรงชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ ทั้งในด้านการดำรงชีพ ความเชื่อ และการประกอบอาชีพ คนม้งเชื่อว่ามีภูติผีคอยปกป้องธรรมชาติบริเวณที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ และผีเหล่านี้จะคอยให้ความช่วยเหลือ และคุ้มครองให้พ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าภูติผีและธรรมชาติกับคนม้งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ลักษณะการตั้งถิ่นฐานในป่าเขา ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่ดี มีภูมิประเทศที่สวยงาม ตลอดจนมีจุดเด่นในวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างจากสังคมอื่น ๆ นับว่าเป็นศักยภาพของคนมั่ง ที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ในการที่จะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้ภูมิปัญญาองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ อันเป็นหนทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหเกี่ยวกับสถานะทางสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากร และวัฒนธรรม ถึงแม้ว่าในกระบวนการทำงานของชุมชนจะมีข้อจำกัดในเรื่องของการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง

นิเวศ และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลภายนอกก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากการติดต่อสื่อสารและการคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมา จะช่วยให้ชาวม้งมีโอกาสที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้สามารถลดข้อจำกัดเหล่านี้ลงได้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title Hmong's Potential in Ecotourism Community – based Management:

A Case Study of Ban Nam Kha, Tambon Pha Chang Noi, Amphoe Pong,
Changwat Phayao

Author Miss Darunee Boontum

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee:

Asst. Prof. Suthep Soonthompasuch Chairman

Lecturer Dr. Somchai Teaukul Member

Lecturer Dr. Supaporn Nakbunlung Member

Abstract

This independent study is on the potential of a Hmong community in ecological tourism management. It was done in Ban Nam Ka, Moo 6, Tambon Pha Chang Noi, Amphoe Pong, Changwat Phayao. The aspects of social, economy, resources and cultures, which may lead to the ecological tourism management, were studied.

It was found that the Thai-Hmong hill tribe has a certain lifestyle, which is bond with nature, in the aspect of daily life behavior, beliefs, and occupation. The Hmong belief that there are spirits who are taking care of the nature around their village. These spirits will help and protect them from any harm. This evidence shows that there is a close relationship between the spirits, nature and Hmong. The settings of their village is in the forest in the mountainous area which is a good environment and has a beautiful scenery. Furthermore, they have a different culture from any other social group. These factors along with their native wisdom bring in their Potential to set up an

ecological tourism in their community. It may help to solve the social, economical, resource and cultural problems they have been facing. Although there are some limitations in language communicational skills, knowledge in the ecological tourism management, and in living together with people from different cultures, these problems will be lessened due to the development of mass communication and transportation in recent years.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University